

PORTÁL

BRÁNA K VYTŘÍBENÝM NÁZORŮM

1
2003

Časopis Pražského klubu Mladých konzervativců

Vážení a milí čtenáři!

Po týdnech horečných příprav se Vám do rukou dostává první číslo časopisu Portál. Je zajímavé, jak ve všech časopisech tématicky naladěných na věci veřejné – politiku, ekonomii – najdeme zdouhavé, nezáživné, pro většinu čtenářů nejasné splentence podobných názorů. Naše předsevzetí do prvního čísla byla proto **hlavně čitelnost, zábavnost a různorodost příspěvků!**

V prvním čísle se budeme věnovat podrobněji měně, která s největší pravděpodobností bude zanedlouho po vstupu do Evropské unie platit také u nás. Euro ovlivní život České republiky více, nežli si dokážeme v této době představit, bude to změna, která se bude týkat peněženek úplně všech, ať už v dobrém nebo špatném smyslu. Oslovili jsme osobnosti známé svými odlišnými názory – Petra Macha, analytika Centra pro ekonomiku a politiku, jehož článek si můžete přečíst již v tomto čísle a Jiřího Plecitého, ekonomického poradce Delegace Evropské komise při České republice, který přispěje do příštího vydání. Posuďte sami, který z nich má pravdu.

Kromě hlavního tématu čísla se zde pravidelně setkáte s komentářem publicisty Jefima Fištejna, se zajímavostmi ze zahraničí, s překlady článků ze zahraničního tisku, názory studentů, rozhovorem se známým politikem, informacemi ze seminářů Mladých konzervativců a na závěr: **Pokud budete mít zájem také projevit svůj názor, Portál je všem otevřen!**

S pozdravem **Daniel Kotula**, předseda Pražského klubu Mladých konzervativců

Euro se nevyplatí kupovat

Petr Mach, analytik Centra pro ekonomiku a politiku

Vývoj měny bývá veřejností sledován jako ukazatel stavu ekonomiky. Proto intuitivně pokles hodnoty eura spojujeme s relativními potížemi ekonomiky EU, zatímco posilování eura svědčí o tom, že se evropské ekonomice relativně daří.

Logika této úvahy vyplývá z poznání, že hodnota měny je utvářena na trhu nabídkou a poptávkou. Nabídku primárně vytváří přímo centrální banka, která řídí množství peněz a tím ovlivňuje ceny zboží. Za jinak stejných okolností bude země s vyšší inflací čelit relativnímu poklesu hodnoty měny. Na druhé straně, poptávka po měně je ovlivněna nabídkou zboží, služeb a kapitálu dané ekonomiky. Ekonomika, která zažívá relativně rychlý růst nebo která nabízí atraktivní kapitál pro cizí investory, vyvolá větší poptávku po své měně, a ta bude vůči ostatním měnám posilovat.

Proto i další vývoj eura vůči dolaru bude záviset na tom, jestli bude Evropská centrální banka generovat větší inflaci než americký Federální rezervní systém, a na tom, zda evropská ekonomika poroste rychleji než americká. Zatímco evropská inflace je nízká a pů-

sobí tudíž proti poklesu eura vůči dolaru, hospodářský růst v EU je ve srovnání s americkým naopak dlouhodobě relativně slabý a působí ve směru oslabování eura vůči dolaru.

Proto americký investor-eurooptimista, který věří, že evropská ekonomika poroste v budoucnu rychleji než americká a že Evropská centrální banka bude nadále sledovat politiku nízké inflace, by měl nakupovat eura. Naopak evropský investor-europesimista, který předpokládá rychlejší růst americké ekonomiky, by měl část svých prostředků držet v dolarových aktivech.

Čeští občané jsou ale v odlišné situaci. Takto se mohou rozhodovat mezi eurem a dolarem pouze pokud chtějí část svého majetku držet v cizí měně. Koruna však dlouhodobě posiluje jak vůči euru, tak vůči dolaru. Lze očekávat, že proces konvergence bude v dalších letech pokračovat, že růst české ekonomiky bude převyšovat růst v eurozóně, že bude pokračovat příliv kapitálu a vzrůstat exportní schopnost českých firem. Vyměňovat koruny za euro ze spekulacních důvodů se proto nyní jeví jako neopodstatněné.

Tzv. globalizace a rozvojové země

Jiří Jíša, student Vysoké školy ekonomické v Praze

Naše doba se do učebnic dějepisu patrně zapíše mj. i mohutnými demonstracemi proti „globalizaci“, „globálnímu kapitalismu“ a „vykořisťování rozvojových zemí“. Jejich teorie a fakta vývoje v posledních letech se však rozcházejí.

Už samotný pojem „rozvojové země“ je značně matoucí a způsobuje mnoho nedorozumění. Kde je hranice mezi „rozvinutými“ zeměmi a „rozvojovými“ státy? Všeobecně rozšířená představa o dvou skupinách „extrémně bohatých“ a „extrémně chudých“ zemí je ubohou odvozeninou Marxových tříd kapitalistů a vykořisťovaných. Seřadíme-li si všechny země světa podle velikosti příjmů na obyvatele, nikde nenajdeme žádnou díru, podle které bychom rozdělení provedli. Ve skutečnosti jsou mezi tzv. rozvojovými státy rozdíly větší, než mezi jejich průměrem a průměrem tzv. rozvinutých států. Stačí srovnat např. Brazílii s Rwandou, Thajsko s Pákistánem nebo i Kongo s Tanzanií a poznáme, že i v „rozvojovém světě“ je značná diferenciace v bohatství.

Někdy před padesáti lety se používal pojem „méně rozvinuté země“. Ambiciózním státníkům těchto zemí však připadal příliš hanebný a proto jej nahradili dynamičtějším pojmem „rozvojové země“ (pikantní je, že některé se těch padesát let nerozvíjely vůbec). Důsledky na sebe nenechaly dlouho čekat: Zatímco pojem „málo rozvinuté“ země implikuje spíše napodobení těch „více rozvinutých“, pojem „rozvojové země“ vede k hledání nových „rozvojových“ strategií, tj. plánování a socializaci. Avšak tak jako socialismus způsobil zaostávání „rozvinutého“ Československa, musel zákonitě způsobit i zaostávání Indie, Tanzanie nebo Kuby. A tak jako znárodnění rozvrátilo zemědělství v „rozvinutém“ Sovětském svazu a způsobilo zde miliony mrtvých hladem, stejně tak zákonitě rozvrátilo zemědělství Číny, Severní Koreje nebo Etiopie a počet obětí socialismu narostl o další miliony.

A stejně tak jako byly neefektivní státní podniky ve východní Evropě, nebyly o nic lepší výsledky postátněných podniků Somálska, Madagaskaru nebo Alžírsko. Naopak ty země, které místo realizace „rozvojových“ plánů raději napodobily úspěšné ekonomiky Západu, chránily soukromé vlastnictví a tržní vztahy, dosáhly obrovského ekonomického růstu a zvýšení životní úrovně. Jedině tyto země, například Hongkong nebo Tchajwan, můžeme označit za skutečně rozvojové.

Podobné zmatení jazyků nastává při „boji proti chudobě“. Chudoba je přece primární – je odedávna. Vysoká životní úroveň je v dějinách naopak něčím relativně novým – a především nespada z nebe. Bojovat proti chudobě má podobnou logiku jako bojovat proti dešti nebo proti faktu, že Slunce vychází každé ráno. Neexistují žádné příčiny chudoby, pouze příčiny (a překážky) růstu životní úrovně a bohatství.

Nejzajímavější ovšem je, že boj proti chudobě se nezačal odehrávat v době, kdy tolik chudých zemí trpělo a stagnovalo pod tíhou socialismu, ale v době, kdy stále více lidí v rozvojovém světě zvyšuje svou životní úroveň díky tržnímu hospodářství. Po liberalizaci čínské a indické ekonomiky v osmdesátých letech se výrazně zvýšila životní úroveň stamilionů Číňanů a stamilionů Indů, přičemž v těchto dvou státech žije polovina obyvatel tzv. „rozvojového světa“. To však naše demonstranty zjevně nezajímá.

Podobná je i situace v Africe. Ačkoli se to bohužel málo ví, většina z těch dnes úplně nejchudších států (Angola, Mosambik, Madagaskar, Somálsko, Etiopie, Tanzanie) brzy po získání nezávislosti vyhlásila svou socialistickou nebo marxistickou orientaci a znárodnila hospodářství. Důsledky této politiky známe všichni. Avšak místo zavržení afrického socialismu se můžeme od antiglobalistů dočíst o tom, že současnou situaci zavinila globalizace a kapitalismus.

Je těžké si věřit?

Aneb velmi drahý bezstarostný život

Ondřej Antoš, student Vysoké školy ekonomické v Praze

Zkusme hned v úvodu provést krátký triviální exkurz do smyšleného života pana Nováka, který nám pomůže vykreslit poselství tohoto článku.

Pan Novák právě zdědil velký majetek. Rozhodl se, že část peněz investuje do stavby rodinného domu, část peněz vloží do finančních aktiv a zbytek peněz použije na osobní spotřebu. Začne hledat vhodný pozemek pro svůj dům. Zalíbí se mu krásné prostředí v jedné malé vesničce pod překrásnou skálou. Pozemek je velmi laciný. Pan Novák zde svůj dům postaví, aniž by nad nezvykle nízkou cenou přemýšlel. Další část peněz vloží do družstevní záložny, která mu poskytne bezkonkurenční úrokovou míru. Zbytek utratí.

Druhý rok se skála nad domem začne bortit a kempelička zkrachuje. Nic, co by pan Novák nemohl předvídat. Informace, které v sobě nesla vysoká odměna za vklad či nízká cena pozemku, by měla motivovat k hledání jejich příčin a následně k odlišné alokaci kapitálu. Pan Novák je tak na mizině, neboť majetek pojištěný neměl, pojišťovna byla totiž ochotna pojistit jen za podmínek vysokého pojistného pro velkou pravděpodobnost sesuvu skály. Pan Novák se tedy poučil a peníze z dalšího případného dědictví by rozhodně alokoval jiným způsobem. Mnohým z nás přijde zcela přirozené, že je pan Novák zodpovědný za své iracionální jednání a tudíž si jeho důsledky musí nést sám. Avšak situace dnešní doby je zcela jiná, neboť převládá představa o vsudypřítomném státu.

Dnes by se pan Novák spojil se zbylou částí vesnice a požadoval by po státu peníze na opravu domů a zajištění skály před zřícením. Navíc by se spojil s ostatními vkladateli kempeličky a požádal stát o náhradu škody, která mu jejím krachem vznikla. Dočká se, protože politici cítí sympatie voličů s panem Novákem i přes to, že škody uhradí ze svých daní. Většina si totiž uvědomuje, že podobná situace může postihnout kohokoliv.

Za rok již odpočívá pan Novák ve svém novém domě pod skálou s hřejivým pocitem, že zachránil svůj majetek. A země nad domem se znovu zachvěje... Příběh pana Nováka končí a ačkoliv byl smyšlený, k realitě mu mnoho nechybělo. Chybné jednání v důsledku přehlížení relevantních informací způ-

sobuje značné škody. Trend, který je zde nastíněn, vytváří nebezpečný precedens. Strach před odpovědností za vlastní chyby a touha po jistotách vede totiž ke vzniku morálního hazardu. A každý hazard něco stojí.

Neustále žádané státní záruky a financování škod způsobených chybnými kroky soukromých osob včetně jejich hmotného kompenzování, vede k neefektivnímu mrhání prostředky a k ignoraci informací, které nám trh poskytuje. Financování našich chybných rozhodnutí pak vážným způsobem narušuje tržní síly a v konečném důsledku nám vyprazdňuje peněženky. Vlastní ekonomickou subjektivitu tak vyměňujeme za jistoty, které se zakořenily v době totality a bez kterých jsme se nenaučili žít. Ve volbách vítězí to politické uskupení, které občanům zaručí jistoty co největší a nejšířší.

Současné odvolávání se ke státu v situacích a oblastech, v nichž dříve nezasahoval, jako by se jednalo o garanta všehomíra, se stává přirozeným, lidé si rádi zvykají na život s menšími starostmi. Postupné převládání názoru, že blaho celého národa roste, jestliže se stát zaručí a postará o občana ve všech oblastech jeho života, je obrovské nebezpečí, neboť v souladu s tím vzniká i prostor pro politiky a úředníky, kteří mají sklony k sociálnímu inženýrství, jež může přerůst až v totalitu.

Současná česká vláda, a vlastně i současná EU, při tvorbě nových zákonných úprav vychází a priori z předpokladu, že občané touží po rozsáhlé ochraně. Přijímá tedy zákony o baleném pečivu, zákazu reklamy na tabák a sponzorování sportovních utkání výrobci alkoholu, rozšířených záručních lhůtách, dotacích zemědělcům, apod. Ve snaze ochránit se před sebou samými se chtě nechtě dostáváme pod státní ochranu, aniž bychom po tom toužili. Všichni si tuto ochranu ovšem musíme zaplatit z vysokých daní a cen. Dáváme tím de facto bianco šek všem regulace chtivým úředníkům a politikům.

Zkrátka, život není permanentní jistotou bez možných nepříjemností, jichž můžeme být strůjci. Rizika nás provází vždy a všude. Schopnost racionálně riziko vnímat, schopnost reflektovat ho na základě informací, které nám poskytuje trh, a vyvarovat se situacím, v nichž existuje ve velké míře, by si měl osvojit každý z nás. Zkusme překonat strach a vyvarovat se

toho, aby stát či jakákoliv jiná instituce této obavy využila, a posílila tím svou moc na úkor našich svobod. Vždyť platit vysoké daně za všemožné jistoty pro pany Nováky není cesta ke štěstí, nýbrž k nesvobodě.

A jeden citát na závěr, který celý problém do jisté míry vystihuje: „Přestal věřit sobě a začal věřit druhým proto, že věřit sobě, a podle toho žít, bylo příliš těžké. Vždyť věříme-li

sobě, musíme každou otázku řešit nikoli ve prospěch svého živočišného já vyhledávajícího lehké radovánky, ale téměř vždy proti němu. Když pak věřil druhým, nemusel už řešit nic, vše bylo už dávno rozřešeno, a to vždy proti duchovnímu a ve prospěch živočišného já. A nejen to. Věřil-li sobě, vždy ho lidé odsuzovali, věřil-li druhým, dostávalo se mu pochvaly.“

(L. N. Tolstoj, Vzkříšení)

Kolik platí průměrný Čech na daních?

Daniel Kotula, předseda MK Praha

Průměrný zaměstnaný Čech si vydělává hrubou mzdu 12 500 Kč za měsíc.

Než od zaměstnavatele dostane na ruku čistou mzdu, zaplatí za sebe:

- 8 % z hrubé mzdy sociální pojištění, tj. 1 000 Kč

- 4,5 % z hrubé mzdy zdravotní pojištění, tj. 563 Kč

- 15 % zálohu na daň z mezd, tj. 1 166 Kč

Základ daně = hrubá mzda - sociální pojištění - zdravotní pojištění - odpočitatelné položky

Základ daně = 12 500 - 1 000 - 563 - 3 170 (odpočitatelná položka na zaměstnance) = 7 767 Kč

Zaměstnanec si odnese domů čistý příjem 9 771 Kč.

Podnik za zaměstnance však musí ještě zaplatit:

- 26 % z hrubé mzdy sociální pojištění, tj. 3 250 Kč

- 9 % z hrubé mzdy zdravotní pojištění, tj. 1 125 Kč

Podnik stojí jeden zaměstnanec v tomto případě 16 875 Kč, zaměstnanec si však vydělá 57 % z této částky.

Vezmeme-li v úvahu faktor působení daně z přidané hodnoty na cenu jednoho pracovníka: Výrobní podnik zaměstnanec platí odvod DPH z prodaných výrobků. Odvod se snižuje o DPH z nakoupených meziproductů (výrobní materiál, kancelářské potřeby...), nemůže si odvod snížit o vyplacenou částku 16 875 Kč zaměstnanci i přesto, že plat zaměstnanec se odráží v ceně prodaného výrobku.

Pokud by podnik nahradil zaměstnance za výrobní stroj ve stejné hodnotě, který mu zvýší odečet DPH, byl by stroj o odečet DPH (22 %) levnější než zaměstnanec.

Pan Čech přijde domů s 9 771 Kč (3/5 příjmu rodiny) v kapse, paní Čechová přinese výplatu 6 514 Kč (2/5 příjmu rodiny) a čekají je platby složenek:

- DPH 5 % z nájemného 2 500 Kč v panelovém domě, tj. 120 Kč

- DPH 22 % z energií (plyn, elektřina) 2 000 Kč, tj. 360 Kč

- DPH 5 % z telefonování 400 Kč, tj. 19 Kč

- Koncesionářské poplatky (televize, rozhlas), tj. 112,50 Kč

Pan Čech a paní Čechová si dále za své peníze koupí:

- DPH 5 % z potravin za 3 500 Kč, tj. 167 Kč

- DPH 22 % z oblečení a obuvi za 2 000 Kč, tj. 361 Kč

- DPH 22 % z benzínu za 1 500 Kč (60 litrů), tj. 271 Kč

- Spotřební daň z 60 litrů benzínu (10,84 Kč/litr), tj. 650 Kč

- Silniční daň propočtená na 1 měsíc (800 Kč/12), tj. 67 Kč

- Procentní spotřební daň 22 % z 30 krabiček cigaret á 40 Kč, tj. 216 Kč

- Kusová spotřební daň 0,84 Kč z cigarety (20 x 30 = 600 kusů), tj. 504 Kč

- DPH 22 % z doplňků pro domácnost za 1 000 Kč, tj. 180 Kč

Rodina Čechů je spořivá, proto si dělá úspory a zbytek peněz vloží banky.

Celá rodina Čechů zaplatí na daních z čistého příjmu celkem 3 027,50 Kč, tzn.:

- Pan Čech platí 3/5 výdajů domácnosti, tj. 1 816 Kč daní

+ pojistné (zdravotní, sociální), tj. 1 563 Kč

+ daň z mezd, tj. 1 166 Kč

- Zaměstnavatel pana Čecha platí pojištění, tj. 4 375 Kč

Celkem 8 920 Kč.

Podnik zaplatí 16 865 Kč za mzdu, ze které pan Čech však dostane 9 771 Kč, přičemž dalších 1 816 Kč daní zaplatí pan Čech za vlastní spotřebu.

Stát tedy získá za jednoho průměrného Čecha 8 920 Kč měsíčně, tj. 53 % jeho výdělku, více než každá druhá koruna z Vašich peněz plyne současnému státu.

Povolební rozpačitost

Jefim Fištejn

Nestačila v uších posluchačů doznít věta prezidenta republiky o tom, že soudě podle výsledků červnových voleb došlo v české společnosti k přirozenému posunu doleva, když senátní a komunální volby prokázaly pravý opak. Uvádím to jako příklad toho, jak nestálé a pomíjivé jsou společenské nálady a jak omylné jsou odhady znalců. Zvláště těch z nich, kteří se nechají společenskými náladami vláčet.

Strany vládní koalice se tváří poněkud pumprdentně, jakoby se nestalo vůbec nic. Premiér Špidla, nástupem nezávislých vysloveně potěšen, vysvětluje, že nyní se mu bude vládnout dokonce lépe a pohodlněji, neboť pravý nezávislý je ve skrytu duše vládní koalicičník a svou nezávislostí se vymezuje hlavně vůči ODS. Z jeho významného pomrkávání se dá usoudit, že se jedná o jakýsi povedený volební trik – něco na způsob „bloku komunistů a bezpartijních“. Že tak to vnímají také komunisté, o tom svědčí jejich ochota podpořit každého nezávislého v souboji s ODS. Je třeba nevšední naivity nebo cynismu, aby se někdo mohl domnívat – jak to učinil Martin Mejstřík – že ho KSČM chce svou podporou vytrestat. Komunisté jsou pověstní svým vyvinutým třídním instinktem a neomylně poznají, kdo je jim „sociálně cizí“. V Mejstříkovi rozeznali „sociálně blízkého“ nebo přinejmenším „souputníka“, a tak ho „za trest“ svými deseti procenty hlasů poslali na šest let do Senátu.

Ani křesťanští demokraté se netváří nijak zdrceně. Petr Pithart v novácké Sedmičce argumentuje tím, že jeho strana v poslední době byla na tom tak dobře, že nějaký ten chlup může klidně pustit. Tázán na to, proč nepodpořil ve volbách bývalého disidenta Litomiského, nýbrž bývalého komunistu Štěcha, trpělivě vysvětluje, že to byl projev loajality vůči koalicičnímu partnerovi. Tedy čistě stranická záležitost. Takřka ve stejnou chvíli předseda strany Cyril Svoboda stejně vlídně vy-

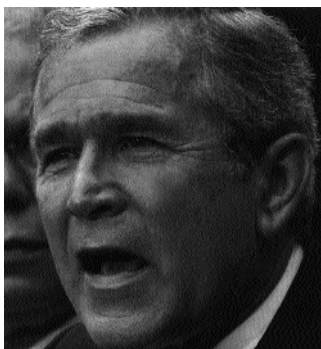
světluje reportérovi, že senátní volby nejsou o stranách, ale o osobnostech, takže s novou orientací jeho strany volební propad žádným způsobem nesouvisí.

Ivan Pilip s výrazem útrpným a hořkokyselým, jako by měl v ústech žluč, vzkazuje sympatizantům, že není důvodu ke smutku, protože jeho strana nikdy nebyla pravicovou alternativou k ODS. Zdá se, že Unie svobody v zásadě nikdy nebyla alternativou k něčemu a vyšším smyslem celého projektu bylo vmanévrovat část těkavých pravicových voličů do náruče ČSSD. Dnes tento úkol plní jiné politické formace, a proto Unie mizí před očima zbavena existenčního smyslu. Do mrtvě se opakuje příběh Občanské demokratické aliance, která má reprezentativní senátní zastoupení, aniž by měla jakýkoli společenský význam. I Unie svobody je stranou, která žije svůj posmrtný život – ve vládě, v parlamentu a v dozorčích radách.

Stejní fousatí politologové, kteří ještě včera horovali pro Čtyřkoalici a pak srdnatě tvrdili, že Dvojkoalice má dokonce lepší šance převzít otěže moci v zemi, jelikož prošla očistnou kúrou a je tím pádem důvěryhodnější, dnes nestydatě vysvětlují, proč je tato hříčka přírody odsouzena k brzkému zániku. Mezi milionem příčin rozhodně nenajdete jejich vlastní krátkozrakost, zabedněnost a náladovost. Už se dokázali nadchnout pro nezávislé, o jejichž názorech nevědí vcelku nic až na to, že přicházejí, aby spasil tuto invalidní společnost. Je stále dost jinak slušných lidí, jejichž hlavní starostí vždy bylo a je včas rozeznat, na čí straně je pravda, kterým směrem se mění veřejná nálada a panující vkus. Jsou věčně sužováni strachem z toho, že nenaskočí včas a zmeškají rozjíždějící se vlak společenského pokroku. Jen dost silný a dost moudrý netěká s většinou, ale pokojně stojí na svém, protože ví, že všechny vlaky vposledku veškerého těkání směřují k němu.

Soucitný konzervativec

G. W. Bush, prezident USA

George W. Bush

Přeložil **Jiří Jiša**,

student Vysoké školy ekonomické v Praze

Chci vstoupit do éry zodpovědnosti, do éry, v níž každý Američan bude s jistotou vědět, že každý z nás je zodpovědný za své činy, že každý z nás je zodpovědný za svoji rodinu a komunitu a že každý z nás je zodpovědný za projevy lásky k bližnímu, protože my všichni sami chceme být milováni.

Během více než půl století mého života jsme byli svědky nebyvalého úpadku v naší americké kultuře, úpadku, který narušuje základy našich společných hodnot a morální úroveň chování. Náš pocit osobní zodpovědnosti dramaticky poklesl ruku v ruce se zvýšením úlohy a zodpovědnosti federální vlády. Měnící se kultura setřela ostrý kontrast mezi tím, co je správné, a tím, co je špatné, vytvořila nové morální zásady chování: „pokud je ti to příjemné, udělej to“ a „pokud se dostaneš do problémů, sval vinu na někoho jiného“. Jednotlivci nejsou zodpovědní za své činy, tvrdí tato nová kultura, my všichni jsme oběti sil a moci, která je mimo naši kontrolu. Vzešli jsme z kultury obětavosti a spásy a vstoupili do kultury, v níž platí urvi si, co můžeš. Od přijímání zodpovědnosti jsme se dostali k hledání viníka. Jak vláda dělala čím dál víc, jednotlivci mohli dělat čím dál méně.

Tato nová kultura tvrdila, že když jsou lidé chudí, vláda by je měla nakrmit. Pokud někdo nemá dům, vláda by mu ho měla poskytnout. Jestliže zločini nejsou zodpovědní za své činy, potom odpověď nenajdeme ve

vězení, ale v sociálních programech. Každý problém se okamžitě domáhal pozornosti a řešení vlády.

Otcové odešli a strýček Sam přišel. Lidé se začali méně zajímat o to, jak pomoci sami sobě, a stále více je zajímalo, jak získat od vlády měsíční šek. Kultura závislosti tak byla na světě. Programy, které začaly jako dočasná výpomoc, se stávaly permanentní službou, což mnozí považovali za správné a oprávněné, ačkoli dostávali něco za nic. Stoupající význam úlohy vlády tyto změny v naší kultuře urychlil a potvrdil. Není tomu tak dávno, když společnost s jistotou věděla, že stav, kdy je dívka svobodná a těhotná, je důvodem k hanbě. Dnes si mnozí říkají, žádný problém, vláda poskytne zdarma byt a finanční podporu; vláda to vyřeší šekem a společnost pokrčením ramen...

... Jsem konzervativec protože věřím v hodnotu, důstojnost a schopnosti každého jednotlivce. Moje filozofie věří, že se jednotlivci dokážou správně rozhodovat za své rodiny a komunity, a to je mnohem soucitnější než filozofie, která hledá řešení u vzdálených úřadů. Jsem konzervativní, protože věřím, že vláda by měla být omezená a efektivní, že by měla dělat jen několik věcí, ale dělat je dobře. Jsem konzervativní, protože věřím v silnou národní obranu, která je zárukou míru. Jsem konzervativní, protože podporuji volný trh a volný obchod. Jsem konzervativní, protože věřím, že čím bližší vláda lidem, tím lépe vládne...

Rozhovor s Hanou Marvanovou

Rozhovor zprostředkoval **Bohumil Pečinka**, komentátor REFLEXu

Váš dosavadní největší úspěch v politice?
Za nejlepší práci, na níž jsem se podílela, byla práce na české ústavě v roce 1992, kterou považuji dodnes za velmi dobrý základ české státnosti.

Jaká politická kniha vás nejvíce zaujala?
Karl Popper: Život je řešení problémů, Adam Smith: Bohatství národů, F. Hayek: Cesta do otroctví

Váš oblíbený státník?
T. G. Masaryk, R. Reagan.

Koho považujete za nejměšnějšího novináře?
Jsem zvyklá nesoudit novináře, protože to politikům nepřisluší.

Také se bojíte Václava Klause?
Nebojím se Václava Klause. Proč bych měla?

Co považujete za nejkurióznější politický výrok?
Kuriózními výroky proslul zejména Miloš Zeman, zejména ty, které jsou hrubé, ale z toho důvodu je nebudu citovat.

Kdo bude prezidentem České republiky?

Nechci tipovat, ale považovala bych za mnohem vhodnější než parlamentní způsob volby prezidenta volbu přímou, občany.

Váš oblíbený politický systém?
Za nejlépe fungující demokracii považuji Spojené státy americké s prezidentským systémem, většinovými volbami, velkou svobodou členských států federace a velkou vahou rozhodnutí nezávislých soudů.

Dosud nesplněný politický sen?
Pro lépe fungující demokracii u nás bych považovala za důležité zavedení většinového volebního systému do Parlamentu, přímé volby prezidenta, starostů a hejtmanů, což by vedlo k posílení odpovědnosti zvolených politiků vůči občanům a také zvýšení odpovědnosti vládnoucí politické strany za výsledek vládnutí.

Myslíte si, že mladý člověk může být konzervativní?
Být konzervativní znamená uznávat význam tradičních hodnot. Samozřejmě v tomto smyslu jakýkoli člověk může být konzervativní.

skripta

disko

zkoušky

sex

bary

www.acanet.cz

Regionální klub Mladých konzervativců v Praze, Zborovská 42/542, 150 00 Praha 5

tel/fax: +420 257 329 057, praha@konzervativci.cz, <http://www.konzervativci.cz/praha>

číslo účtu: 27-6615400227/0100 KB Praha 5-Smíchov

zodpovědní redaktori: **Jiří Jaklín** – mobil: +420 608 137 090, email: jjvj@volny.cz <<mailto:jjvj@volny.cz>>

Jan Chaloupka – mobil: +420 607 106 433, email: hchaloupka@centrum.cz <<mailto:hchaloupka@centrum.cz>>

Lukáš Kovanda – mobil: +420 605 851 711, email: lkovanda@centrum.cz <<mailto:lkovanda@centrum.cz>>

redakční rada: **Daniel Kotula, Jiří Kovanda, Tomáš Jirsa, Martin Erva, Bohumil Pečinka**

Své připomínky zasílejte prosím na emailovou adresu: praha@konzervativci.cz <<mailto:praha@konzervativci.cz>>